

Lausunto

23.2.2026

STM/YTO/STEA
Markus Latvala

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Lausunto 23.2.2026 HE 183/2025 vp, Harmaan talouden selvitysyksikköä koskevan lain muuttaminen

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA kiittää mahdollisuudesta toimittaa lausuntonsa käsiteltävänä olevassa asiassa. STEA pitää esityksen tavoitteita harmaan talouden torjunnan vahvistamiseksi perusteltuina. Esitys on valmisteltu huolellisesti ja vastaa viranomaisten laajentuneisiin tiedontarpeisiin.

Yleisesti STEA pitää hallituksen esitysluonnoksessa ehdotettuja muutoksia kannatettavina ja huolellisesti valmisteltuina. STEAn aiemmin antama lausuntopalaute on otettu lainvalmistelutyössä kiitettävällä tavalla huomioon. STEA tarkastelee esitystä erityisesti sosiaali- ja terveysjärjestöissä toimivien henkilöiden tietosuojan näkökulmasta. Vaikka tietosuoja on lakiesityksessä siihen otetun velvoitteidenhoitoselvityksen välttämättömyysvaatimuksen myötä huomioitu jo laajasti, STEA haluaa esittää eräitä yksityiskohtia koskien seuraavat huomiot:

Luonnollisten henkilöiden henkilötietojen käsittely

Olettaen, että käsillä olevan hankkeen kanssa samanaikaisesti käynnissä oleva valtionavustuslain osittaisuudistamistyö etenee sille asetettujen tavoitteiden suuntaisesti, STEA haluaa tuoda esiin lakimuutosten myötä kasvavan tarpeen lisätä luonnollisten henkilöiden henkilötietojen käsittelyä myös omassa toiminnassaan. Tällä hetkellä esimerkiksi henkilötunnuksia ei käsitellä muilta kuin avustusten hallintajärjestelmään kirjautuvilta järjestöjen pääkäyttäjiltä tunnistetietona. Jatkossa, lainmuutosten sen mahdollistaessa, henkilötunnuksen käsittely on perusteltua ulottaa jokaiseen päättävässä tai muuten johtavassa asemassa olevaan luonnolliseen henkilöön.

Avustustenhallintajärjestelmän muutokset järjestelmän vaihtuessa

Edellä selostettu henkilötietojen käsittely tapahtuu avustustenhallintajärjestelmässä, joka tällä hetkellä on STEAn oma. Käynnissä on kuitenkin projekti, jossa siirrytään käyttämään valtionapuviranomaisille yhteisesti tarkoitettua tietojärjestelmää arviolta vuonna 2029-2030. Murrosvaiheessa ei ole kustannustehokkuuden näkökulmasta perusteltua tehdä enää merkittäviä muutoksia nykyiseen järjestelmään. STEAn tiedossa ei kuitenkaan ole, millä tavalla luonnollisia henkilöitä koskevien velvoitteidenhoitoselvitysten pyytäminen on järjestetty uudessa järjestelmässä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysjärjestöjen
avustuskeskus (STEA)
PL 33
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Meritullinkatu 8
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
stea@gov.fi
www.stea.fi

Riittävä siirtymäaika

Edellä selostetun järjestelmävaihdoksen ja valtionavustuslain uudistustyön myötä valtionapuviranomaiselle syntyvien uusien velvoitteiden hoitamiseksi STEA pitää tärkeänä, ettei velvoitteidenhoitoselvitysten hyödyntämisessä tule katkoksia lakiteknisistä syistä. Tämän varmistamiseksi STEA toivoo, että asia huomioidaan velvoitteita koskevalla riittävän pitkällä siirtymäajoilla ja siirtymäaikoja koskevalla, riittävän täsmällisellä sääntelyllä.

SOSIAALI- JA TERVEYSJÄRJESTÖJEN AVUSTUSKESKUS

Johtaja

Hanna Heinonen

Lakimies

Markus Latvala